

Številka: 007-126/2014/7

Datum: 7. 7. 2014

Zadeva: Tolmačenje javnonaročniške zakonodaje glede zelenega javnega naročanja in s tem povezanega označevanja nevarnih kemikalij

Urad Republike Slovenije za kemikalije in Ministrstvo za finance sta bila s strani Gospodarske zbornice Slovenije in ponudnikov čistil zaprosena za podajo razlage Uredbe o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 102/11, 18/12, 24/12, 64/12 in 2/13; v nadaljnjem besedilu: Uredbe o ZeJN) v delu, ki se nanaša na prepoved sestavin, za katere velja eno ali več standardnih opozoril, stavkov za nevarnost ali previdnostnih stavkov iz zakona, ki ureja kemikalije, ali Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L št. 353 z dne 31. 12. 2008, str. 1; v nadaljnjem besedilu: CLP Uredba).

V zvezi z navedenim Urad Republike Slovenije za kemikalije in Ministrstvo za finance pojasnujeta, da se v Evropski uniji za razvrščanje in označevanje nevarnih kemikalij uporablja CLP Uredba, ki temelji na enotnem, globalno usklajenem sistemu GHS (*Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals*). CLP Uredba se uporablja neposredno v nacionalnem pravu držav članic EU, kar pomeni, da države ne praviloma ne sprejmejo svojih pravnih aktov. Novi način razvrščanja kemikalij po CLP Uredbi je podoben staremu sistemu EU, označevanje nevarnih lastnosti (piktogrami, stavki o nevarnosti in previdnostni stavki) pa se nekoliko razlikuje. Podobni ostajajo tudi glavni cilji, tj. ugotoviti, kakšne nevarne lastnosti ima neka kemikalija, te informacije preko etikete in varnostnega lista posredovati uporabniku in tako omogočiti zavestnejšo, racionalnejšo in odgovornejšo uporabo tako na lokalnem kot tudi globalnem nivoju. CLP Uredba se uvaja postopoma, in sicer se je za razvrščanje in označevanje snovi začela uporabljati s 20. 1. 2009 za zmesi pa se bo začela obvezno uporabljati s 1. 6. 2015.

V skladu z navedenim Uredba o ZeJN opredeljuje standardna opozorila, stavke za nevarnost in previdnostne stavke po stari in novi ureditvi. Pri tem stara ureditev omogoča kombinirane stavke za nevarnost (npr. »R50/53 – Zelo strupeno za vodne organizme. Lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.«), nova pa ne, zaradi česar morata za določeno snov po novi ureditvi praviloma hkrati v takih primerih veljati dva stavka za nevarnost (npr. »H400 – Zelo strupeno za vodne organizme.« in »H410 – Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.«), razen če je kombiniran stavek za nevarnost v novi ureditvi nadomeščen z enim novim stavkom za nevarnost (npr. »R51/53 – Strupeno za vodne organizme. Lahko povzroči dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje.« je nadomeščen z »H411 – Strupeno za vodne organizme z dolgotrajnimi učinki.«).

Glede na navedeno in v Uredbi o ZeJN uporabljeno nomotehniko zapisa določb o prepovedi določene koncentracije snovi, za katere velja standardno opozorilo, stavek za nevarnost ali previdnostni stavek, proizvod šteje za neustrezen, če je izpolnjen pogoj iz vsaj ene alineje tega dela uredbe. Glede snovi, ki so zelo strupene za vodne organizme in imajo lahko dolgotrajne škodljive učinke na vodno okolje oziroma organizme, tako proizvod šteje za neustrezen, če je po stari ureditvi označen s stavkom za nevarnost »R50/53« ali če je po novi ureditvi hkrati označen s stavkoma z nevarnost »H400« in »H410«. Če je proizvod po novi ureditvi označen z

stavkom za nevarnosti »H400«, ne pa s stavkom za nevarnost »H410« ali obratno, se šteje, da je proizvod z vidika nevarnosti za vodne organizme v skladu z Uredbo o ZeJN ustrezen. Seveda pa je treba preveriti tudi druga standardna opozorila, stavke za nevarnost ali previdnostne stavke, ki morebiti veljajo za proizvod in le-ta zaradi njih po Uredbi o ZeJN ne šteje za ustreznega (npr. glede rakotvornosti, vplivov na plodnost in ozonski plašč...).

Lep pozdrav,

Pripravila:
Maja Koković,
analitik

Sašo Matas
generalni direktor